

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 21 czerwca 2025 r.

ZZS.401.4.2025.KS

(w odpowiedzi należy podać ten znak sprawy)

Szanowny Pan
Adam Bodnar
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

niniejszym na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. poz. 292 z 2023 r.) w związku z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 581) zwracam się z wnioskiem o rozważenie przez Pana Ministra wprowadzenia zmian do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie dokumentacji medycznej prowadzonej w podmiotach leczniczych dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. poz. 1659), zwanego dalej także „rozporządzeniem o dokumentacji medycznej”, celem umożliwienia sporządzenia odpisów dokumentacji medycznej uwzględniających zmianę danych osobowych wynikającą z przysposobienia pełnego dziecka.

W wystąpieniach podmiotów leczniczych oraz wnioskach rodziców adopcyjnych kierowanych do Biura Rzecznika Praw Dziecka wskazuje się, że obecne ramy prawne tworzenia, przechowywania i wydawania kopii dokumentacji medycznej nie pozwalają na dokonywanie zmian w dokumentacji medycznej w kontekście faktu dokonania przysposobienia pełnego małoletniego pacjenta.

Problem z zapewnieniem ciągłości dokumentacji medycznej dzieci przysposobionych jest bardzo istotny, w szczególności w sytuacji przysposobienia całkowitego, którego głównymi cechami są trwałość oraz pełna tajemnica. W takich przypadkach przysposobiani

uzyskuje nowy stan cywilny, sporządzany jest nowy akt urodzenia dziecka, z przysposabiającymi wpisanymi jako rodzice, a dziecko otrzymuje nazwisko rodziców. Pierwotny akt urodzenia zachowuje się w zbiorach, jednak nie podlega on ujawnieniu i nie wydaje się z niego odpisów. W efekcie, nie ma bezpośrednich powiązań pomiędzy danymi osobowymi przed i po adopcji.

Przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie dokumentacji medycznej prowadzonej w podmiotach leczniczych dla osób pozbawionych wolności nie uwzględniają ww. okoliczności. W takich sytuacjach podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych napotykać na utrudnienia w zakresie prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej dziecka przysposobionego. W efekcie może to skutkować utrudnieniami w zakresie kontynuacji leczenia, a wręcz pozbawić szansy prowadzenia prawidłowego procesu leczenia małoletniego. Może też narażać rodzinę na sytuację trudną – związaną z niezamierzonym ujawnieniem danych o dziecku przysposobionym.

Przysposobienie pełne zgodnie z art. 121 § 1 i § 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.; dalej: k.r.o.) w przypadku przysposobienia pełnego powstaje między przysposabiającym, a przysposobionym taki stosunek, jak między rodzicami a dziećmi. Przysposobiony również nabywa prawa i obowiązki wynikające z pokrewieństwa w stosunku do krewnych przysposabiającego, a zgodnie z art. 122 k.r.o. zmianie ulega nazwisko przysposobianego, a dodatkowo zmianie może ulec również jego imię. Przysposobienie pełne jednak nie powoduje utraty dotychczasowego stanu cywilnego jak w przypadku przysposobienia całkowitego uregulowanego w art. 124¹ k.r.o.

Aktualnie zmiana danych osobowych dziecka w dokumentacji medycznej i wszelkich wpisów w tę dokumentację dokonanych przed dniem zasinienia przesłanek prawnych i formalnych do zmiany oznaczenia nazwiska dziecka (ewentualnie innych danych) w dokumentacji medycznej jest niemożliwa – w związku z przepisami art. 24 i 25 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta oraz ww. rozporządzenia o dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania – w szczególności § 8.

Także z otrzymanego stanowiska Rzecznika Praw Pacjenta wyrażonego w piśmie z dnia 21 grudnia 2023 r. sygn. RzPP-DPR-WPL.422.29.2023. wynika, że w myśl przepisów rozporządzenia o dokumentacji medycznej nie ma możliwości korekty danych w dokumentacji medycznej sprzed momentu przysposobienia np. poprzez usunięcie z dokumentacji medycznej przysposobionego jego danych sprzed przysposobienia ani danych jego rodziców. Od chwili pozyskania informacji o przysposobieniu należy prowadzić dokumentację medyczną zawierającą już aktualne dane osobowe osoby przysposobionej, tj. z uwzględnieniem jej nowego nazwiska.

Powyższe stanowisko wydaje się częściowo zasadne z tego względu, że przysposobienie pełne jak wskazano powyżej nie powoduje zerwania z dotychczasowym stanem cywilnym. Z drugiej jednak strony takie podejście może powodować komplikacje w okresie adaptacji dziecka w nowej rodzinie adopcyjnej, a także powodować trudności praktyczne przy przenoszeniu dokumentacji medycznej do innego podmiotu leczniczego.

Mając na uwadze powyższe poddaję pod rozagę wprowadzenie możliwości wydawania na wniosek opiekuna prawnego odpisu dokumentacji medycznej ze zmienionymi danymi osobowymi pacjenta. Pozwoli to na zachowanie zasady integralności i niezaprzeczalności danych dokumentacji medycznej, przy jednoczesnym spełnieniu oczekiwań rodziców adopcyjnych. Odpis w przeciwieństwie do kopii dokumentacji ze swojej natury może mieć charakter odpisu niepełnego, np. w zakresie pierwotnych danych osobowych pacjenta. Możliwość wydania odpisu dokumentacji przewiduje zaś art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Potencjalna zmiana mogłaby polegać np. na dodaniu w ramach § 51 rozporządzenia o dokumentacji medycznej ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku przysposobienia pełnego pacjenta na wniosek jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego dokumentacja medyczna może zostać wydana poprzez sporządzenie odpisu ze wskazaniem danych osobowych pacjenta wynikających z dokonania przysposobienia pełnego.”

Stosownie do art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 292) będę wdzięczna za ustosunkowanie się do wniosków zawartych w niniejszym piśmie w ustawowo przewidzianym terminie.

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak

Rzecznik Praw Dziecka

/wydane w postaci elektronicznej i podpisane
kwalifikowanym podpisem elektronicznym./

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	536414.1854233.3276758
Nazwa dokumentu	do Minister Sprawiedliwości - o rozważenie podjęcia działań w zakresie ochrony praw dzieci objętych adopcją - dokumentacja medyczna.pdf
Tytuł dokumentu	do Minister Sprawiedliwości - o rozważenie podjęcia działań w zakresie ochrony praw dzieci objętych adopcją - dokumentacja medyczna
Sygnatura dokumentu	ZZS.401.4.2025
Data dokumentu	21.06.2025
Skrót dokumentu	00AABB5F6FFC559A88C7805D56A18AC8F044D677
Wersja dokumentu	1.7
Data podpisu	21.06.2025 23:17:53
Podpisane przez	Monika Horna-Cieślak Rzecznik Praw Dziecka
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.128.75.75.

Data wydruku: 24.06.2025

Autor wydruku: Skrętowska-Szyszko Katarzyna (Dyrektor Zespołu Zdrowia i Spraw Socjalnych)